

Prusy. Pięć wieków – Grzegorz Kucharczyk

Nakładem Wydawnictwa Bellona i Fundacji Historia i Kultura ukazała się książka prof. Grzegorza Kucharczyka „Prusy. Pięć wieków”. Autor opisuje dzieje Prus, przybliży sylwetki ich władców, ukazuje najważniejsze momenty, postacie i zjawiska w ich historii, w tym także jej mniej znane aspekty. Napisana z pasją książka skłania też do myślenia o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości stosunków polsko-niemieckich.

Tytuł: „Prusy. Pięć wieków”

Autor: Grzegorz Kucharczyk

Wydawcy: Wydawnictwo Bellona, Fundacja Historia i Kultura

ISBN: 978-83-11-15991-4

Oprawa: twarda

Liczba stron: 831

Prusy, które wyrosły z Brandenburgii i ziem Zakonu Krzyżackiego, niegdyś odebranych pogańskiemu ludowi Prusów, w XVIII wieku stały się jednym z najważniejszych państw niemieckich. Umocniły swą potęgę dzięki zwycięstwom w wojnach śląskich, udziałowi w rozbiorach Rzeczypospolitej oraz w XIX wieku pokonaniu Austrii i Francji. W 1871 r. pruska dynastia Hohenzollernów objęła tron nowo utworzonego Cesarstwa Niemieckiego. Prusy jako część Niemiec przetrwały do 1945 r., gdy w wyniku drugiej wojny światowej ich terytorium w znacznej części przypadło Polsce i ZSRR.

Prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu podjął się syntetycznego opracowania dziejów państwa Hohenzollernów od XVI do XX wieku, którego losy wielokrotnie dramatycznie wiązały się z historią Polski. To próba nowego spojrzenia na te dzieje. Autor kładzie nacisk na historię polityczną, ale również uwzględnia najważniejsze aspekty dotyczące kultury, społeczeństwa i gospodarki. Tekst jest wzbogacony o ramki prezentujące osoby i ciekawostki związane z tematyką poszczególnych rozdziałów. Książka zawiera liczne ilustracje i mapy.

„Integracja i modernizacja – to dwa słowa klucze, bez których nie sposób zrozumieć historii Prus. Jak pokazywał jednak przykład Polaków, którzy pod koniec XVIII wieku nie z własnej woli dostali się w obręb państwa Hohenzollernów, nie zawsze były to procesy wobec siebie komplementarne. Im więcej państwo pruskie wprowadzało na obszary zaboru procesów modernizacyjnych (np. akcję uwłaszczenia chłopów czy Kulturkampf), tym trudniej było Berlinowi na tych ziemiach osiągnąć cel integracyjny. Należy ponadto zwrócić uwagę, że związek między modernizacją a rozrostem terytorialnym Prus nie przebiegał według quasi-imperialnego wzorca: centrum – peryferie. Jeśli przez te ostatnie rozumieć anektowane przez Berlin obszary, to niejednokrotnie dawały one impuls modernizacyjny, a nie odwrotnie. Dość przywołać przykład Śląska przyłączonego manu militari w 1740 roku oraz Nadrenii i Westfalii zajętych przez Prusy w wyniku ustaleń kongresu wiedeńskiego. Był taki czas, że niemal trzy czwarte dzisiejszego obszaru Polski wchodziło w skład Prus. Monarchia Hohenzollernów należała do inicjatorów rozbiorów Polski, z którymi w sensie geopolitycznym, ale i kulturowym borykać się musimy do dzisiaj. A jednak ciągle panuje u nas dziwna niechęć, swego rodzaju odmowa wiedzy na temat historii Prus” – pisze we wstępie do książki prof. Grzegorz Kucharczyk.

O autorze:

Grzegorz Kucharczyk – profesor nauk humanistycznych, pracownik Instytutu Historii PAN oraz Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Autor kilkudziesięciu monografii naukowych poświęconych historii Prus i Niemiec w XIX i XX wieku oraz dziejom stosunków polsko-niemieckich oraz historii myśli politycznej. Zajmuje się również historią XX-wiecznych ludobójstw. Napisał m.in.: „Prusy, Rosja i kwestia polska w myśli politycznej Constantina Frantza 1817–1891” (Warszawa 1999), „Cenzura pruska w Wielkopolsce w okresie zaborów” (Poznań 2001), „Pierwszy Holocaust XX wieku” (Warszawa 2004), „Niemcy i racja stanu. Myśl polityczna Jacquesa Bainville’a” (Warszawa 2005), „Hohenzollernowie” (Poznań 2016), „Długi Kulturkampf. Pruskie i niemieckie wojny kulturowe przeciw Polsce 1795-1918” (Warszawa 2020). Publikował m.in. na łamach „Zeitschrift für Ostmitteleuropa – Forschung” i „Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands”. Jest współautorem i redaktorem wielotomowej „Historii Prus” powstałej w IH PAN.

Seminarium Instytutu Pileckiego poświęcone książce „Prusy. Pięć wieków” z udziałem prof. Marka Cichockiego.

Tekst Grzegorza Kucharczyka „Czy zaborcy zmodernizowali Polskę?” zamieszczony w Roczniku Teologia Polityczna nr 12.

Spis Treści